

eq'iliquà

21_07/10

consell de redacció:

sònia alejo, maria colomer, david duran, rosanna espinós, rubén garcía, sergi mira

col·laboradors:

seila a, joan alamar, juanfran aznar, enric benavent, juli disla, paco gisbert,
toni misó, toni pastor, m^a lluísa pérez, pep ricart,
victoria salvador, elena seguí, laura useletí, rebecca valls, paco vila

portada: aapv maquetació interior: aapv impremta: línia 2
col·laboracions: equiliqua@ctv.es publicitat: telèfon 963 528 198

dipòsit legal: v-2280-2005

actors i actrius professionals valencians

pl. ajuntament, 5 - 21^a, 46002 valència - tel.: 963 528 198 - fax: 963 533 736 - info@aapv.net - www.aapv.net

AAPV no es fa responsable de les opinions dels col·laboradors de l'Equilquà

04| editorial molt de caldo per a tan poc pollastre 05| teatre

la reducció de les ajudes a les companyies, sales i pobles es de més del 40% I XX mostra d'alcoi, una més I sobre la situació del nostre

teatre 14| opinió la mirada posada en un altre lloc 16| teatre

més enllà de l'escenari locos por el teatro, en els límits del compromís 20| comunicació entrevista a toni pastor 26|

art i llengua 28| veu en on exiliats: actors i actrius valencians

pel món 34| còmic dels còmics dia de rodatge 36| doblatge 8

propostes per a la millora del doblatge valencià I reclamacions dels deutes de doblatge I catàleg de veus 39| audiovisual

taules salarials 2010 40|en la memòria de... maria lluísa pérez 44| premis crònica dels premis AAPV 51|organització

regularització de la segurerat social 52| d'almenara cap amunt el teatre de carrer i la crisi 54| molta merda

amb la col·laboració de:

GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'EDUCACIÓ

Molt de caldo per a tan poc pollastre

El sector audiovisual valencià es troba immers en una situació perillosa i precària (igual que el teatre o el doblatge dit siga de pas). Sembla que la recepta no funciona i ens trobem amb un panorama desolador on els cuiners han perdut el sentit del gust. Aquets són els ingredients: unes administracions ofegades pel deute, responsables polítics que no saben per on tirar, estructures institucionals sense rumb i projectes heretats que s'han podrit amb el pas del temps sense que arriben a servir per a res. Com a conseqüència les empreses van desapareixent i les que encara sobreviuen és a base del mengim miserable que aconsegueixen arrancar d'algun despatx.

Al fons d'aquest carreró sense eixida estan els intèrprets. Actors i actrius a qui se'ls demana comprensió, esforç i realisme. I se'ls planteja la terrible frase: *esto es lo que hay, lo tomas o lo dejas*. Efectivament, no hi ha més que rascar i no hi haurà més que rascar en algun temps.

Això ens aboca a una situació molt difícil que afectarà directament en el producte. No eixirà un bon caldo. Resultarà aigualit, sense sabor i poc atractiu al paladar.

La reducció de les ajudes a les companyies, sales i pobles és de més del 40%

Per Rubén García

Si llacem una ullada cap arrere els últims mesos els recordarem com un temps de canvis ja que, per la situació general del sector, hem encetat un bon grapat d'accions, de protestes, de reivindicacions... que continuaran perquè el futur (laboral, cultural,...) encara es veu negre. Sense oblidar que va ser també un període del tancament de teatres (l'Altre Espai, Teatre de Campanar, Off,...).

Tothom esperava cap d'any per a passar pàgina i que 2010 fóra més positiu pel que fa a la contractació d'espectacles, perquè l'oportunitat de fer bolos havia baixat durant els dotze mesos anteriors amb el que açò suposa per a la butxaca dels treballadors i per al sector en general. Però al mes de desembre, en la reunió del Consell Rector de Teatres es va anunciar un retall dels pressupostos de Teatres de la Generalitat Valenciana, elimi-

[T]atre

nant les ajudes directes al Circuit Teatral Valencià, per la qual cosa els ajuntaments no saben la quantitat que els correspon per a organitzar les seues programacions teatrals. Però que vol dir veritablement aquesta notícia? Ni més ni menys que després de més de 20 anys de CTV, després de més de 20 anys el Circuit està condemnat a la desaparició. A més a més, el pressupost de la Generalitat per a l'any 2010 té la mateixa xifra, el de la Conselleria de Cultura i Esport s'ha reduït al voltant del 15%, però la reducció dels diners per a les ajudes directes a companyies, sales i programació als pobles es de més del 40% respecte a l'any anterior. Per tant, actors, actrius, tècnics, directors, etc. tenen moltes menys possibilitats de treball respecte a l'any anterior.

Unes setmanes després es pogué parlar de la situació i de les perspectives de futur en la taula rodona que AAPV va organitzar el 19 de gener al Club Diario Levante. Sota el títol "Present i futur del teatre valencià", responsables de totes les branques del sector (actors, programadors, companyies...) van discutir sobre cap a on s'hauria d'encaminar la política teatral valenciana.

Només havien passat 10 dies d'aquesta taula rodona quan, després d'una reunió amb la Consellera de Cultura, Trinidad Miró, i davant la situació generada en els últims anys per la política erràtica de la Consellera de Cultura, l'incompliment de la Llei del Teatre, el menyspreu pel treball dels actors i actrius valencians o la manca d'una resposta positiva per part de la Consellera, AAPV va demanar la seua dimissió a través d'un comunicat de premsa.

La cosa no podia parar aquí, el mes de febrer també va ser de reivindicacions i concentracions. El 15 de febrer, al Teatre Olympia, al voltant de dos-cents actors i actrius van donar suport al Manifest pel Teatre Valencià que es va llegir de forma pública. En aquest text s'exigia al President de la Generalitat Valenciana, Francisco Camps, el compromís públic de recolzament al teatre valencià davant el gradual esgotament, inestabilitat i precarietat que les arts escèniques valencianes pateixen en tots els seus àmbits, i que són el producte de l'absència de polítiques teatrals coherents per part de la Conselleria de Cultura. Des d'això moment, aquest manifest s'ha llegit damunt dels escenaris i al carrer; això sí, sempre que s'hem pogut fer-ho, perquè en alguns teatres ha estat vetat.

Dos dies després de la lectura del Manifest, s'estrenava "Mamma mia" al Teatre Principal de València. Davant la impossibilitat de llegir el text, el Sindicat va organitzar un nou acte. En aquesta ocasió a la mateixa porta del teatre abans de l'estrena. De nou la resposta dels actors i actrius va ser contundent. Un centenar de persones amb samarreta blanca i amb l'eslògan "Sóc actor, sóc actriu", van dir ja n'hi ha prou al model polític teatral de la Consellera de Cultura.

Un acte de similars característiques es reproduï el 10 de març, en aquesta ocasió davant del Teatre Rialto vam llegir de nou el Manifest i, a més a més, es van llançar pilotes amb el lema "Trini dimissió", fet que es va reproduir els dies següents. Centenars de pilotes es llançaren aprofitant la bullícia de mig dia de les mascletades de Falles.

Paral·lelament i des de la primera volta que es va demanar la dimissió de la Consellera, s'han repartit més de 35.000 pamflets, amb un decàleg de demandes per al creixement artístic del teatre valencià. Aquest repartiment s'ha fet sempre pels actors i actrius abans

[T]atre

de les representacions. També hem arreglat més de 3.500 adhesions al Manifest via facebook i correu electrònic.

El mes de març acabà com és habitual amb la celebració del Dia Mundial del Teatre i el lliurament dels Premis AAPV 2010. La cita va ser el 29 de març al Teatre Talia. L'acte es va desenvolupar en un ambient festiu però sense oblidar les reivindicacions que fins eixe moment s'havien dut a terme. Per primera volta es va llegir el Manifest pel Teatre Valencià damunt de l'escenari d'un teatre públic. Els mitjans de comunicació es van fer ressó de les nostres exigències.

D'altra banda, AAPV ha continuat treballant en altres camps. S'han organitzat reunions amb diverses organitzacions de teatre i de la cultura. Com és habitual també, el Sindicat ha participat en els Premis Abril, un altre escenari reivindicatiu on es fa posar de manifest les necessitats de canvi en el sector. També vam participar en la manifestació del 24 d'abril sota el lema "Ja n'hi ha prou".

Per tant, durant aquest últims mesos l'activitat al Sindicat ha sigut molt intensa. La situació a la qual s'ha vist abocat el sector teatral valencià no ens deixa altra opció que continuar treballant i exigint canvis. Tot, per una raó molt senzilla, aconseguir un teatre valencià de més qualitat, més visible i més universal.

YAPADÚ
PRODUCCIONS

Polígono Industrial Zamorra

Camino Hondo de la Rambleta nº5

46950 Xirivella

963 138 071

yapadu@yapadu.es

www.yapadu.es

XX Mostra de Teatre d'Alcoi, una més

Per Rosanna Espinós

El passat 12 de juny es baixà el teló de la XX Mostra de Teatre d'Alcoi amb una participació de 20 companyies, 200 professionals de les arts escèniques i una assistència de 5.000 espectadors. No està malament. La valoració oficial és satisfactòria, s'han complert els objectius d'assistència, de qualitat i de varietat.

Quant a la valoració dels participants, ara que ja ha passat tot, tinc la sensació que ha estat una Mostra un tant desllavassada, no pels espectacles presentats, sinó per l'ambient de desànim, incertesa i cansament que d'alguna manera es respirava.

La Mostra d'enguany ha sigut una mostra més, el seu vinté aniversari no ha tingut res d'excursionista, o sí? La Consellera de Cultura no va acudir al primer acte de la Mostra, la presentació de l'edició del XXXVII Premi de Teatre Ciutat d'Alcoi, en el seu lloc va acudir la Directora de Teatres de la Generalitat que no va estar a Alcoi ni dues hores. I a la llotja, TGV no ha participat com altres anys amb un *stand*, sospitós?

El primer dia de la Mostra a penes hi havia ambient, l'espectacle de les Illes Balears programat a les dotze i mitja del matí comptà amb poca assistència de públic i, fins i tot, la companyia s'hagué d'encarregar de fer entrar la gent a la sala.

El Sindicat d'Actors feu un acte d'homenatge als actors alcoians. Un acte humil on servírem orxata als pocs que assistiren i que no va tindre massa transcendència. Molts actors alcoians estaven exhibint o preparant una nova representació. Organitzar l'homenatge era una excusa per reivindicar la Mostra, per veure'ns les cares i sentir-nos vius. I encara que no llegírem el manifest ni despleguem la pancarta perquè així ho havíem promés a la Directora de la Mostra, no deixàrem de reivindicar i denunciar el fet que a alguns ajuntaments s'haja prohibit la lectura del manifest, i que malgrat tot el que passa i està passant nosaltres els actors continuarem fent la nostra feina de la millor manera possible en els escenaris i exigirem que cadascú la faça des del lloc on li pertoca en aquesta professió: darrere un teló, en la cabina dels tècnics, en les taquilles i en els despatxos.

A la funció de la nit se celebrà el vinté aniversari de la Mostra amb un pastís, la Regidora de Cultura (Rosa Sánchez), la Directora de la Mostra (Carmina Nàcher) i el Secretari Autòmic de Cultura (Rafael Miró) convidaren els actors alcoians a pujar a l'escenari, cosa que férem els pocs que hi estavem, no era qüestió de fer-se els minsos, a tots ens va pillar per sorpresa.

El segon dia hi havia un poc més d'animació, per primera vegada a la Mostra, en acabar la representació de "Les cadires", es llegia el manifest d'AAPV. Al dia següent "La Calaña del tio Tom" faria el mateix. Pel matí, a la trobada amb el Festival de Teatro Don Quijote de París, t'adones del lluny que estem i quant camí ens queda per recórrer. I es que els Festivals són projectes avalats per la experiència i les persones que són al darrere, la bona voluntat no és suficient. I des de fa un temps la sensació que dona la Mostra, sense llevar-li mèrit, és que es fa perquè s'ha de fer, està com instal·lada, assumeix pocs riscos, no vol xafar-se els dits. De fet, són poques les noves companyies que poden presentar els seus espectacles en la Mostra, sempre som més o menys els mateixos. I això, depén de com es mire, és un poc trist.

Els actors i les companyies han fet la seua feina el millor que saben i poden, defenen les seues propostes en espais que en moltes ocasions els van a la contra, però això és el que tenen les mostres, adaptar-se o morir. I ací, amb vint anys de professió, ha quedat demostrat que no ens resignem a morir i que continuem creant cada vegada amb més nivell malgrat les dificultats, ja siguen tècniques o de supervivència.

Quasi tots han complert amb el seus deures, fins i tot, els programadors feren una reunió extraoficial per parlar de la nova situació davant la modalitat de les ajudes del extint Circuit Teatral València. És una llàstima que des de la Mostra no s'haja potenciat un debat obert on totes les parts implicades en el sector teatral, actors, companyies, gestors culturals, administració pogueren obrir una via de diàleg per millorar i continuar creixent.

Ara només ens queda carregar piles per a després de l'estiu i no deixar de creure que una altra manera que fer teatre al País Valencià és possible.

Sobre la situació del nostre teatre

“Quan era actor vaig descobrir que el teatre és una professió que exigeix tant i ofereix una vida tan espantosa, que en realitat és més fàcil lluitar per canviar-lo que intentar suportar-lo.”

David Mamet

Per Pep Ricart

El teatre públic que patim és, en bona part, resultat de la interessada intrusió política en el món de la cultura. I la prova més contundent d'açò és la Llei d'Ordenació del Teatre i de la Dansa. La supraestructura del nostre teatre. En ella podem trobar els principis que regeixen la gran paradoxa del teatre públic valencià: en un dels pocs territoris d'Europa on hi ha una Llei del Teatre, el propi teatre d'eixe territori està asfixiat. El teatre públic valencià ha perdut tot el seu valor artístic. I l'ha perdut a força de reduir fins fer desaparèixer les produccions en valencià al temps que va augmentant la llista d'apesebrats. Però, en realitat ha perdut molt més, ha perdut la possibilitat de col·locar el nostre teatre al nivell d'Europa.

El teatre privat és presoner d'un sistema de subvencions influït en el seu disseny, i durant anys, pels propis beneficiaris. Funciona sobre eixe malentés del que parla Peter Brook: la tendència a pensar que el procés teatral té dues etapes. Una primera: la producció, la factura. I una segona: la venda. Quan –i sempre segons Peter Brook–, el procés consisteix en dues fases. Primera: la preparació. Segona: el naixement. La qual cosa és molt diferent i implica una gran distància artística entre una visió i l'altra. Però les empreses estan tan preocupades per la comptabilitat que no hi ha manera d'establir amb elles un diàleg artístic. I, a més a més, s'han entossudit a aplicar una estratègia de relacions contractuals amb conseqüències tan greus com, per exemple, la desaparició de les companyies de teatre.

El teatre privat valencià ha perdut gran part del seu valor artístic a canvi d'augmentar el seu valor comercial. Però, empobrit artísticament, el que en realitat ha perdut és la raó per a demanar més.

Fins i tot un observador extraterraquí d'aquest panorama, podia haver enunciat que era altament improbable que l'homo polític valencià, arribat el temps d'una crisi econòmica com la que patim, prenguera la iniciativa de destinar més recursos al teatre com ocorre a altres llocs d'Europa, per exemple a França. I el mateix observador, consideraria evident que les condicions de treball arribaven a un punt crític: sense conveni, amb una patronal sense altres idees de contractació per abaratir costos que el lloguer d'autònoms, amb uns salaris de subsistència per no dir de vergonya, etc, etc. Una cosa i l'altra, el retall de subvencions i la crítica situació laboral han fet del tot possible arribar al punt d'incertesa i indeterminació on ens trobem, més enllà d'altres raons arbitràries.

És obvi que aquest és el discurs d'un Sindicat, centrat fonamentalment en les qüestions laborals i econòmiques dels treballadors. Però va més enllà, o almenys això pretén, quan proposa un nou sistema d'encarar aquesta bruta i emmetzinada realitat. Un nou sistema on els actors i actrius aspirem a què el treball artístic repregne el seu caràcter relacionat amb l'art, amb la bellesa, amb tot allò que humanament ens commou. Lluny del valor mercantilista actual. És per això que proposem a tots i a totes, recolzarnos mútuament i de manera concreta en el compromís pel creixement artístic del teatre valencià. Menysprear i continuar malbaratant el potencial artístic del teatre valencià només pot conduir a la retirada progressiva del públic de les sales, a la creença general que el nostre teatre no és més que un residu marginal d'una cultura en vies d'extinció.

Polítics: és amb valentia i de manera directa que estem fent el que creguem que ens pertoca fer: assumir i reclamar responsabilitats.

Empresaris: la inversió amb més benefici en l'actual panorama del teatre valencià és la d'atrevir-se a desafiar als seus actors i actrius a veritables reptes artístics.

Dramaturgs: escriuiu en valencià. Si voleu que els actors i actrius valencians tinguem la veu per dir amb fortalesa les vostres paraules, per pujar les vostres obres als escenaris, l'escriptura, la dramaturgia ha de proposar-nos no menys que la vida nostrada de l'ànima humana.

Respectable públic: els actors i actrius professionals valencians estem preparats i vigorosos, dedicats a la idea que el teatre és el lloc on anem a escoltar la veritat i equipats amb la capacitat tècnica de parlar amb senzillesa i claredat.

Actors i actrius: no serem ningú si no centrem la nostra força en el màxim consens adquirit dins de casa nostra al temps que som oberts. Hem de recolzar-nos en les coses que diem, en les coses que triem produir, en les coses a les que triem assistir, en les coses que triem interpretar. Només de nosaltres depén la qualitat que abastem.

OPINIÓ

La mirada posada en un altre lloc

Per Victoria Salvador

Companys, per a mi és un plaer i també un deure, traduir-vos este comunicat que han fet els treballadors italians de l'espectacle. També ells pateixen l'abandó d'un govern

que té la seua mirada posada en altre lloc que no és la cultura. Són paraules potents que en certa mida també podem fer nostres en aquest moment.

“No serveix a res dir que les coses van malament. Tots sabem que les coses van malament. Estem en crisi. Molts no tenen treball i qui el té viu amb la por de perdre'l. Els Treballadors de l'Espectacle no són una excepció. Tots els països europeus, fins i tot en un context d'incertesa i de crisi, han invertit en la cultura. La cultura és un valor en sí mateixa, més encara en els moments de disgregació social, però també és un extraordinari potencial de creixement econòmic.

L'actual govern i els anteriors han demostrat i demostren un evident menyspreu per totes les formes de saber crític, tallant els ja exigus recursos públics. Itàlia inverteix el 0,30% del

PIL i és a la fi de la cua dels països europeus. Estes decisions han produït ja milers d'aturats, empitjorant les condicions de treball en un món que per la seua pròpia naturalesa és ja molt precari i privat de qualsevol amortidor social. Institucions culturals de prestigi com ara el Piccolo Teatro i la fundació del Teatro alla Scala, així com altres realitats productives independents, veuen en perill el seu futur sense finançament segur per tal d'estructurar la seua programació.

De manera científica i programada el govern ha decidit ignorar tot açò. Els sistemàtics retalls al “Fondo Unico dello Spettacolo” tenen l'evident efecte de destruir el sector cultural nacional, empobrint les consciències i anul·lant la capacitat crítica dels ciutadans amb la finalitat de fer-los més governables.

Reivindiquem la necessitat d'una reforma de tota la producció cultural, reafirmem la centralitat pública de la cultura i del seu adequat finançament, que ha de ser considerat com una inversió i no com una despesa. Sense una adequada resposta la nostra protesta no podrà fer més que assumir un caràcter extraordinari, fins a l'ocupació dels teatres. Un Milà pobre, eixit de la guerra, ha tingut la capacitat i la clarividència de construir grans institucions culturals.

Nosaltres no permetrem que esta classe política destruisca coneixements, sabers, i bens comuns que pertanyen a la civilització universal”.